

Qishloq HAYOTI

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqqan boshlagan

№24 (6.549), Sotuvda erkin narhda

БУГУНГИ СОНДА

ХИЙЛАГАР
"УШ БЕРУВЧИЛАР"

ҚАНОАТСИЗЛИК
ҒОЖИГА ЕТАКЛАДИ

(4-саҳифада)

ҲАҚИҚАТ ЭТИЛДИ,
АММО СИЙМАДИ

(1-2-саҳифаларда)

19 февраль куни мамлакатимиз Президентини Ислам Каримов пойтахтимиздаги Ўзбекистон тарихи давлат музейини бориб кўрди.

● Президент Ислам Каримовнинг Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш йўналиши ва 2003 йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришнинг асосий йўналишларига бағишланган мажлисида қилган маърузасидан келиб чиққан ҳолда мамлакатимиз пойтахтида «Миллий иқтисодийнинг рақобатбардошлигини ошириш муаммолари» мавзусида илмий-назарий конференция бўлиб ўтди.

● Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти марказий кенгашининг раёсат йиғилиши бўлиб ўтди. Унда ташкилотнинг 2002 йилги иш фаолияти ва жорий йилдаги вазифаларига оид масала муҳокама қилинди.

● Солиқ ва боғжона органлари академиясида солиқ хизмати органлари раҳбарлари иштирокида семинар ташкил этилди.

● «Жиззах отчопари» акциядорлик жамияти ҳузурида болалар ва ўсмирлар оид спорт мактаби ташкил этилди.

● Ўзбекистон Фанлар академияси ва қатор соҳалар вазирликларидан семинарлар туркуми бўлиб ўтди ҳамда уларда 2003 йилда илмий-тадқиқот ишлари дастурлари ва инновация лойиҳаларини шакллантириш асослари ҳақидаги семинарлар ташкил этилди.

● Тошкент Давлат аграр университетида мамлакатимиз ўрмончиликнинг семинар-мунозараси бўлиб ўтди.

● Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармасининг Наманган вилояти филиали томонидан ушбу йўналишда босқичма-босқич ишлаш дастури ишлаб чиқилди. Мазкур ҳақда 840 минг нафардан ошиб бола жалб қилинди.

● Бухоро вилояти Маънавият ва маърифат марказида вилоят туманларидаги болалар ижодий тўғри ва мактаб ўқувчиларининг фото ва кино соҳасида яратган асарлари танлови ўтказилди.

Шарофат Қосимова кўп йиллардан буён Сирдарё вилоят пахтани қайта ишлаш корхонасида меҳнат қилиб келаётган. У ўзининг меҳнатсеварлиги, тиришқоқлиги билан жамоа ўртасида обрў қозониб, корхонанинг иқтисодий юксалишига муносиб ҳисса қўшмоқда.

СУРАТДА: Ш.Қосимова.

Н.АЛМУРОДОВ олган сурат.

КЎКЛАМГИ ЭКИШГА ТАЙЁРГАРЛИК

Тошкент вилояти Ўртачирчиқ туманининг Йўлдош Оқунбоев номидаги ширкат хўжалигида бўлиб ўтган йиғилишда вилоятда кўкلامги экиш мавсумига тайёргарликнинг боришига оид масалалар муҳокама этилди. Унда туман ҳокимлари ва уларнинг ўринбосарлари, ширкат хўжалиги раислари, МТП мутасаддилари ҳамда тегишли ташкилот вакиллари иштирок этди. Йиғилиши Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат масҳатчиси И.Жўрабеков бошқарди.

Табият инжиқликларига қарамай, ўтган йили мамлакатимизда беш ярим миллион тоннага яқин дон етиштирилди. Чорвачилик соҳасида ҳам сезиларли ютуқларга эришилди. Хусусан, соҳанинг рентабеллик даражаси 18-20 фоизни ташкил этди. Натижада бозорларимизда гўлт ва суг маҳсулотлари кўпайди. Президентимиз Ислам Каримов Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш йўналиши ва 2003 йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришнинг асосий йўналишларига бағишланган мажлисидаги маърузасида ҳам қишлоқ хўжалиги тизимини янгилаш ва ривожлантириш борасида танланган ислохотлар стратегияси ўз самарасини бераётганини таъкидлади. Айни пайтда маърузада соҳадаги мавжуд камчилик ва муаммолар кўрсатиб ўтилиб, уларни ҳал этишнинг йўллари белгилаб берилди.

Ўтган йили республика бўйича 320 минг гектар ерга плёнка остига чигит қадалган бўлса, шунинг 24 минг гектари Тошкент вилоятига тегишли. Аммо агротехника талабларига риоя қилинмай қадалган чигитни бегона ўт босиб кетди. Пахтакорлар бу усулда экилган пахтадан яхши ҳосил ололмади. Оқибатда йиллик шартнома-режа бажарилмади.

Шу пайтга қадар вилоят бўйича 119 минг гектар ер шудгорланиши лозим эди. Лекин бу режа тўлиқ бажарилмаган. Ўтказилган текширувлар шунинг кўрсаткичи, вилоят бўйича беш минг гектарга яқин майдон чала ярим ҳайдалган.

Йиғилишда бу йил чигитни кечи билан 20 апрелгача экиб тугатиш, барча техника мослашларини тўлиқ таямдан чиқариш, экилган галла майдонларини қисқа вақт ичида тозалаб, озиклантириш ва сугориш ишларини яқинлаш борасида тегишли тавсиялар ишлаб чиқилди.

Йиғилишда Тошкент вилояти ҳокими У.Мирзақуллов иштирок этди.

Л.СУВОНОВ, ЎЗА мухбири.

СИЗ БУНГА НИМА ДЕЙСИЗ?

ПУЛ ТОПИШНИНГ ОСОН ЙЎЛИМИ?

Метрода одам гавжум. Ҳамма қаергидир ошиқмоқда. Йўловчилар толиқиб кетаётган бўлса-да атроф галла-говур. Қизлар билан гаплашиб, кулишиб турганимизда ёнимизга ўн беш-ўн олти ёшлар чамасидаги туппа-тузуқ кийинган ойдек-кина бола келиб "гап отди".

-Яхши киз, йигирма беш сўмингиз борми?

Хайрон бўлиб бир-биримизга қараб қолдик.

-Йўқ, умуман пулимиз йўқ, - дея жавоб қайтарди орамиздаги шаддодрок бир киз.

-Илтимос, йигирма беш сўминга беринг, қорним оч, нон оламан, - деди бола йиғламсираб. Унинг бу ахволга кулишни ҳам, куйишни ҳам билолмай қолдик. Шу пайт кимдир ўзини тўтолмай кулиб юборди.

Бу унга ёқмади. Бизларни сўйиб, метродан қувиб чиқармоқчи бўлди. Кайфиятимиз тушиб кетди, ҳаммамнинг нигоҳи бизда эди. Боландан нари кетиб, уни кузата бошладик.

Бу пайтда у бошқа кишининг ёнига бориб тиланётгани...

Мен бу болани жуда кўп кўрганман. Кўриниши бинойидек. Фақат ақли бироз заифроқ эканлиги билиниб туради.

Йиланиб қоламан, шу боланинг ҳам ота-онаси ёхуд қариндошлари бордир. Наҳот улар ўз жигарбандларини кўча-кўйда хор-зор қилиб ташлаб қўйишган бўлса? Тавба, уни агар бирт етимликдан десангиз, ота-онали болалардан ҳам яхши кийиниб юради.

Умуман айтганда, бу каби манзараларга пойтахтимизда тез-тез дуч келишимиз мумкин. Жамоат транспортига чиқиб, ота-онаси ўлганини ёхуд ташлаб кетганини пеш қилиб садақа сўраётган, пул бермаганларнинг таъбини хира қилмаётган болалар ҳақида ҳам кимдир қайғуриши керак-ку, ахир!

Ўқиб ёки ишлаш ўрнига тиланчилик қилиб юрган бу каби болалар наҳот тирриқчиликнинг шундай аянчи йилини танлаган бўлишса? Интизом посбонлари уларни фақат сўйиб-сўйлаб ҳайдашни билмади, холос. Менимча, мутасадди идоралар, хусусан, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракатининг жойлардаги вакиллари ана шундай каровисиз болалар тақдирига бефарқ қарашмаса, тушунтириш ишларини олиб боришса, ҳеч кимни йўқ бўлса, уларни меҳрибонлик уйларига жойлаштиришга кўмаклашишса, кўчаларимизда бу каби нохуш манзараларга камроқ дуч келармидик?

Дилноза ҚУРБОНОВА, ЎЗМУ талабаси.

Яқинда бир акамизни кўргани Мирзачўл туманига бордим. Гурунглашдик. Сўхбат чоғида илтимос қилди.

-Ўғлим ишсиз қолди, Тошкентга олиб кетсанг, бирор иш топар. Ахир пойтахтда имконият кенг-да.

-Бозорда эди чоғи, туппа-тузуқ ишлаётганди.

-Ёшлиқ қилиб ҳужжатсиз буюмлар олиб келган экан. Солиқчилар олиб қўйишди. Илгари индашмасди-да, энди руҳсат йўқ.

-Ҳўжжат билан ишласин.

-Унга катта пул керак. Умуман олганда, бошқа иш қилса ҳам бўларди. Тўқимачилик бўйича дипломиям бор. Аммо бизда унақа корхона бўлмаса. Олдидимда журавер десам, қўлида пул юрган йигит, бекорчиликдан ёмон одамларга қўшилиб кетадим, деб кўркаман.

Хаётнинг пасту баландини билладиган бу инсон билан узок сўхбатлашдик. Маълум бўлишича, озми-кўпми турли хил маҳсулотлар, буюмлар чегара орқали бу ерга ҳам кириб келапти. Нега? Чунки вилоятда бу маҳсулотларни ҳам сифатли, ҳам арзон қилиб ишлаб чиқарадиган корхоналар деярли йўқ ҳисоби. Одамлар билан сўхбатлашсангиз, ишга кирсам дейди. Аммо улар ишлайдиган корхонанинг ўзи йўқ. Одамлар оддий болалар тўғриси, ё латта-путта учун 70-80 километр йўл босиб марказга боришга мажбур.

Бундан бир неча йил илгари Форизда жунни қайта ишловчи корхона очилганди. Эътиборсизлик оқибатида тўхтаб қолди. Арнасойдаги ишлаб чиқариш, деб

ЎЗГАНИНГ ШЎРВАСИ ТАТИМАС

тилга олгулик яқна-ю ягона парандачилик корхонаси бугун наъзулга юз тутган. Илгари қўшни туман бозорларини ҳам шу корхона тухум ва парранда гўшти билан таъминларди. Энди эса йўқ. Зафарободлик раҳбарлар эса ҳозирча истеъмол бозорини тўлдирish ҳақида кўпма кўпма йўлларни йўқ, Таассуфки, шунга ўхшаш ҳолатни республикамизнинг кўпчилик туманларида кузатиш мумкин. Раҳбарлардан эса амалий тақлифга нисбатан баҳона кўп; маблағ етмапти, чекада-диз, имконият бўлмапти ва ҳоказо...

Бугун ҳар куни сифатсиз, истеъмолга яроқсиз маҳсулотлар ва уларни чегараларимизда тўсиб қолинаётгани ҳақида гапираялми. Айбдорлар жазоланмоқда, яроқсиз товарлар олиб қўйилапти. Бу ишга минглаб кишилар жалб этилган, Асаббузарлик, тушунмовчиликни айтмайсизми. Аммо бу билан ноқонуний импортни жилловлаб бўладими? Ахир сифатсиз маҳсулотларнинг бозоримизга, ундан сўнг хонадонимизга кириб келиши ҳам давлатга, ҳам ҳамёнга зарар-ку?

Кўшни маҳалладами ё туман марказидами туфли тикадиган, газлама, устки кийимлар ишлаб чиқарадиган корхоналар ишлаб турсаю керакли буюмини юғуриб

бориб олиб келсангиз. Ручка, қалам, дафтар ёки чегарани "менсимай" кириб келаётган маиший электротехника буюмларини ишлаб чиқариш учун кўп нарсга керакми? Ва яна бир ачинарли ҳолат. Нега мавжуд корхоналаримиз бозоримизни тўлдиролмапти?

Мамлакатимиз раҳбари Вазирлар Маҳкамаси йиғилишида "Ўзимизнинг ташкилот ва корхоналаримизнинг ҳақиқатини айтишимиз керакми?" деган сўраш қилинди.

БУГУННИНГ ГАПИ

римиз нима қилапти, уларнинг истеъмол моллари ишлаб чиқариш учун масъул раҳбарлари билан билан банд? - дея куйиниб гапирдилар.

"Бош прокуратура томонидан тиквучилик санатога қарашли "Юлдуз" ва "Малика" корхоналари текширилганда кишининг газабини кўзгайдиган ҳўжасизлик, мулкни талон-торож қилиш ва ўзлаштириш, бино ва дастгоҳларни арзиманган пулга ижарага бериш, яширинча хисоботга кирмаган маҳсулот ишлаб чиқариш (шахсий фойда учун, албатта), нархларни сунъий равишда ошириш билан боғлиқ қўпгина салбий фактлар аниқланди, деди Президентимиз ўз нутқида.

Бугун ҳукуматимиз маҳаллий

ишлаб чиқарувчиларни кўлаб-қувватлашга катта эътибор бермоқда. Корхона ва ташкилотлар ишлаб чиқариши кенгайтириш, вилоятларда филиаллар очиш, маҳсулотини экспорт қилиш, маркетинг хизматини йўлга қўйиш борасида катта имтиёз ва эркинликларга эга. Афсуски, кўпчилик корхоналар бу имкониятлардан оқилона фойдалана олмаяпти. Шу боис "Юлдуз"нинг бундан бир неча йиллар илгари севиб харид қилинган костюмлари, "Малика"нинг бежирим буюмлари кўринмай қолди. Бу корхоналар раҳбарлари ишлаб чиқаришни ривожлантириш, бозорни эгаллаш ўрнига жиноятга қўл урса... Буни нима деса бўлади?

Пойфазал, маиший электротехника буюмларини ишлаб чиқариш тизимида ҳам муаммолар талайгина. Ваҳоланки, бугунги эркин бозор иқтисоди шароитида ишлаб чиқаришни ривожлантириш орқали мўмайгина фойда олиш мумкин. Қолаверса, ҳам давлат, ҳам корхона наф қўрадиган солиқ тизимига эгамиз.

"Қотиб қолган раҳбарларни уйғотиш, уларнинг астойдил ишлаш учун айтишлар, яна қандай шароит яратиш керак?" Президентимизнинг қуюнқачлик билан айт-

ган бу сўзлари нафақат корхона раҳбарларини, балки ўзи бош бўлган туманда, вилоятда тузуқроқ ишлаб чиқариш корхонаси бўлмаган ҳокимларни ҳам ҳўшёр тортириши керак. Келинг, биз юртимизга турфа хил маҳсулотни эмас, уни ишлаб чиқараётган, яратганда ҳам дунёни қойил қолдираётган сармоядорлар мутахассисларни ҳурмат билан тақлиф этайлик. Забардаст олимлар билан елкадош бўлиб имкониятимиз, шароитимизни уларга кўрсатайлик. Боримизни шундай кўрсатайликки, у ўзбекининг дилига, дидига, жаннатга менгзаулик табиати, тупроғига ошно бўлиб қолсин. Ана шунда кўп нарсга эришамиз чоғи. Ва яна...

Чўлдан қайтаётганимизда бир нуруний шундай таътигимиз:

-Сув пастга, бўшлиққа оқади. Товар ҳам, маҳсулот ҳам шундай. Президентимиз тўғри айтдилар, биз кимнингдир моллига, буюмига эҳтиёманд бўлиб қолмаслигимиз керак. Бунинг учун эса нафақат шахарда, балки қишлоқда ҳам саноат ривожланиши, раҳбарларимиз ана шунини ўйлаши лозим. Бу минглаб кишиларга иш жойи дегани. Ана шунда ёғочнинг бўшини кўрт егандай бош қашлаб, ноҳуш қиёфада бозорга қараб ноилоҳ ўтирмайми.

Абдунаб АЛИҚУЛОВ.

"ХАТТИ БОБУРИЙ" ЖУМБОҒИ

Бобурнинг илмий-ижодий мероси - тўлиқ бўлмаган девони, ислом дини асослари ҳақидаги "Мубайин" номили шеърини рисолали, Хожа Ахрор қаламига мансуб "Волиди" асарининг шеърини таржимаси ва албатта "Бобурнома" асари ҳануз шарқ ва гарб тадқиқотчилари томонидан изчил ўрганилиб келинмоқда.

Бобурнинг бебаҳо дурдоналаридан бири шубҳасиз "Хатти Бобурий" дир. У Бобур иختиро қилган хат тури бўлиб, кўплаб олимлар эътиборини жалб этиб келган. Бирок уларнинг ҳеч бири "Хатти Бобурий"нинг шакли ва унинг бошқа сифатлари тўғрисида аниқ маълумот бериш ёки бу масалага охириги нуқтани қўйиш бахтига муяссар бўла олмаган. Шунинг учун бўлса керак "Хатти Бобурий" тадқиқотчилар учун ҳануз жумбоқ бўлиб келмоқда.

Яқинда илмий мўзий ишига доир маълумотлар билан танишиш жараёнида "Хатти Бобурий" тўғрисидаги бир мақолага дуч келдим. Мақола афсонастик тарихчи олим Абдулҳай Ҳабийий қаламига мансуб бўлиб, Қобулда, форс тилида чиқадиган "Ориёна" журналининг 1970 йил 5-сонидан чоп этилган.

Мақоладаги маълумотлар эътиборимни тортганлиги сабабли бобуршунос олим Насрулло Расулзода билан сўхбатлашдим ва уни мақола билан таништирдим. У 1993 йил октябрда Эрон Ислам Жумҳуриятининг Машҳад шаҳрига илмий сафари чоғида Имом Али Ризо макбарасида Куръон Каримнинг нодир ва қадимий қўлёзмалари сақланган қутубхонада "Хатти Бобурий"да босилган Куръон нусхасини кўрганлигини айтди. Унинг сўзларига қараганда бу "Хатти Бобурий"да кўчирилган мусхафнинг Машҳаддан топилши, умуман, "Хатти Бобурий"нинг шакли тўғрисидаги дастлабки маълумот экан.

(Давоми 4-бетда)

ЖАҲОН АДАБИЁТИ ДУРДОНАЛАРИ

Кичкинтой Тедди туғилганга қадар Фарқварлар хонадонига гўдак йиғиси эшитилмаганди.

Хатто ферма хизматчиларининг ҳам малла сочили, мовий кўз чақалокни кўриб кетиш учун қушчалар, тухум ва гуллар кўтариб келишгани эр-хотиннинг кайфиятини янада кўтариб юборди. Улар Фарқвар хонимни гўёки мислсиз қаҳрамонлик кўрсат-

иноқлашиб кетишди. Гидеон ишларини битириши билан Теддини елкасига миндириб катта дарахт остига олиб борар ва у ерда болани уйнатиш юрарди. У Тедди учун шохдан, барглاردан ва хар хил ўтлардан қулғили ўйинчоқлар ясаб беради, кум устида турли хайвонларнинг шакллари чизиб кўрсатарди.

Тедди улғая бошлагач,

Дорис ЛЕССИНГ

АФСУНГАР

Гандек, жўшқин қутлашар, хонини ҳам қаддини фоз тутганча, мамнуният билан жилмайиб турарди.

Теддининг сочларини илк бор қисқартиришда ошпаз Гидеон полга тушган майин олтинранг толарани аявайлаб қўлига олди ва болакайга табассум билан термулиб деди: -Олтин бош! Шундан бери маҳаллий кишилар болани шу ном билан қақира бошладилар. Гидеон ва Тедди тез орада

(Давоми 4-бетда)

СОЛИҚЧИНИНГ ХАТОСИ

Косонсойдан Чустга томон кетган катта йўлнинг қоқ ёқсиди, поёни йўқ қир-адирлар бағрида "Шарқ юлдузи" деб номланган кўп тармоқли хўжалик бор.

Кўп тармоқли деганимиз боиси шунки, "Ўзметабазавоту-зусаноат-хольдинг" компаниясига қарашли бу хўжалик асосан узумчиликка ихтисослашган. Бирок ҳозир биттагина соҳанинг этагини тутадиган пайт эмас. Улдабурон, тадбиркорлар замони. Табиийки, мазкур хўжалик жамоаси ҳам узум билан кифояланмай, даромадини кўпайтириш илми-ҳисоби адирлар орасидаги бир қисм ерига пахта ҳам экади, галла ҳам. Озроқ чорваси, узумни қайта ишлайдиган чорроқ корхонаси ҳам бор.

Бой ҳам, жа унчалик камбағал ҳам эмас. Ўзига яраша. Масалан, ўтган йили тоқзорлар қутилган ҳосилни бермади. Режадаги 2500 тонна ўрнига 1284 тонна узум етиштирилди. Аммо галла, пахта ҳўжжати режалари 111-114 фоизга бажарилиди. ХўКУҚ Асосий тармоқда кўзланган натижага эришилгани боис 10 миллион 121 минг сўм ўрнига 3 миллион 335 минг сўм соф фойда олинди, холос. Рентабеллик бор-йўғи 2,2 фоизни ташкил этди...

Шу ерда бироз ортагача чекинмишга тўғри келарди. 2000 йилнинг 8 август куни ширкат раҳбарлари хўжаликнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш мақсадида Белорусь Республикаси Брест вилояти Баранович шаҳридаги "Маяк" кичик корхонаси билан товар айрибашлаш ҳақида шартнома тузишди. Унга кўра хўжалик "Маяк" кичик корхонасига 100 тонна, умумий қиймати 48000 АҚШ долларига тенг хўраки-пушти тоифи навли узум етказиб бериши, "Маяк" бунинг эвазига "Шарқ юлдузи"га 360 дона хар хил автомашина ва қишлоқ хўжалик шиналари, 2 тонна электрод, 1 дона МТЗ трактор етказиб бериши керак эди.

(Давоми 2-бетда)

ФЕЛЬЕТОН

Кунлардан бир кун уйимга қишлоқдан жияним келиб қолди: -Тошкентда ишламоқчиман.

-Яхши жиян, орзуга айб йўқ. Ким бўлиб ишламоқчисан? Қўлингда бирон бир касбинг бўлмаса. Ҳеч жойда ишга қиролмайсан-да.

-Э, бу ерда касб-корнинг кераги йўқ экан-ку.

МИЛЛИОНЕР БЎЛИШНИ ХОҲЛАЙСИЗМИ?

Ишонмасангиз, мана (чўнтагидаги қоғоз чиқарди). "Келажаги бор бизнес. 7 ёшдан 70 ёшгача бўлган кишилар ойига 450-500 минггача топиши мумкин", деб қўйибди.

-Буни қаердан олдинг? -Метродан чиқаятганимизда бир йигит ҳаммага таркатаётган экан, мен ҳам олдим. Жияним жуда қайсар, айтган гапда туриб олади. Ҳа, майли, шу йигитнинг

(Давоми 2-бетда)

КЕЛГУСИ СОНДА:

БАНК ТАДБИРКОРНИ АЛДАСА...

БЕМЕХР

КАНТАР ОҒДИ, ДАЛА ЧОРЛАЙДИ

BURUNG

"БИРГА УХЛАГАНМИЗ"

Бу воқеа анча йиллар олдин бўлган. Идорада муҳим йиғилиш ўтмоқда. Бошлиқнинг кайфияти жуда ёмон. Ҳамма юрак ҳовучлаб турибди. Шунда ошник тақиллаб қолди-да, остонада котиба қиз пайдо бўлди.

-Нима гап, тинчликми? - раҳбарнинг қошлари янада чимирилиб кетди.

-Бир аёл сизни сўраяпти, - қўрқа-писа деди котиба. -Ахир сенга мажлис пайтида ҳеч қимни қабул қилмайман, демаганмидим. Нега бизни бевозта қиласан?

-Айтганингиз, - ер чизиб қолди киз, - лекин...

-Нима лекин, чайналмай гапира қол.

-Қабулхонадаги аёл, - деди эшитилар-эшитилмас оҳангда котиба, - сиз билан бирга ухлаган экан.

-Нима?..

Бошлиқ бирдан қизариб кетди. Анча вақт тили қалимага келмай гўлдираб қолди. Сўнгра таваккал қилишга аҳд қилди чоғи, "майли, кирсин" дея ўрнига ўтирди. Котиба хонага бир зумда истараси иссиққина аёлни бошлаб кирди. Аёл сўзга чечангина экан. Салом-алиқдан сўнг мундоғга ўтди:

-Мени танимадингиз шекилли, биз бир пайтлар бирга ухладик.

-Тухмат қилманг, синглим, мен бола-чакали одамман, - дедди бошлиқ бошини ҳам қилганча.

-Йўқ, йўқ, мени нотўғри тушундингиз, - жилмайиб сўзлаб кетди жувон. - Мен ҳам сиз каби бир пайтлар депутат бўлгандим. Ушанда залда бирга ухлаган экан.

Бошлиқ аввал нималар бўлаётганини тушуниб етмади, сўнгра аёл айтган гапини мағзини "чақди" шекилли, хандон оти кула бошлади. Бошқалар ҳам бошлиққа қўшилиб роса тирикчилик қилишди. Хуллас, шу кунги диҳирлик билан бошланган мажлис хурсандчилик билан тугади.

Фахриддин КАЛОНОВ

"БЕЗОРИ"ЛАР

Почтачи ташлаб кетган қақирув қозғонини қайта-қайта ўқисам-да, аммо унинг маъносини тушуниб етолмасдим. "Фуқаро К.Исомиддинов палон вақтда тергов ишларида қатнашиш учун туман прокуратурасига етиб келиши шарт. Катта терговчи Алибеков". Шу.

Аммо, терговга қақирланган Камолддин Исомиддинов (яъни, менинг амаким) саксон олти ёшда бўлсалар. Хой-наҳой, бу ерда англашилмовчилик бўлган... Ич-ичимдан тошиб келётган кунгини аранг босиб, амаким ўтирган хонага кирдим. У киши аллақандай эскича имлодаги китобни мутлола қилаётган эканлар.

-Хорманг, амаки, - дедим кулиб юбормаслик учун лабимни маҳкам қимтиб. - Соғлиқларингиз яхшими?

-Кел, болам, қани ўтир, - дедилар амаким ёнидан жой кўрсатиб.

-Ҳеч тинч юрмаскансиз-да, а, амаки? - дедим мен энди баралла кулиб. - Нега прокуратурадагиларни қийнайсиз? Камол амаким ҳеч нарсага тушунмай, анграйганча менга тикилиб қолди. Мен кула-кула хатни ўқиб бердим.

-Э, ха-а, - дедилар амаким чўзиб. - Ярамас Чори арз қилгандир-ов...

-Нега? Ким у Чори? - дедим амакимнинг бамайлихотир кулимсираб ўтиришларидан хайратланиб.

-Тунув кунни Султон тоган билан чойхонада ўтирувдик... Чори Султон деган мергантепаллик мишиқи бола билан тортишиб қопти. Бир вақт қарасам, Чори Султоннинг ёқасига ёпишволган, ўдағайлапти. "Хе, энангни..." дедим-у, шартта бориб битта мушт кўйдим. Ушанда тиши синган экан... Ярамас, мелисга арз қилти-я...

Амакимнинг бу гапларига ишонганини ҳам, ишонмаслигини ҳам билмай, оғзим очилиб қолди. Белгиланган кунни эса прокуратурага шахсан ўзим бердим. Е тавба, амаким "мергантепаллик Чори деган мишиқи бола...", дея таърифлаган киши ҳам саксонни қоралаб қолган бобой экан. Энг кутилмас, амаким бечора бобонинг охириги тишини "қоқиб" олибди. Уларнинг "жанги"ни хаёлан тасаввур қилиб, "оббо, "безори" отахонлар-ей", деб юбордим.

РАИС ҚАНИ?

Олдинги раҳбарлар ишдан кўра кўпроқ мажлисни ёқтиришарди. Бемалол кунда бўлса хўп-хўп, аммо кўли қадок даққонинг пешона тери хосиласининг йиғиб олиш пайтидаги "шошилиқ" мажлисларни айтмайсизми... Бай-бай, уларнинг на аниқ вақти, на саногии бўларди.

Ярим кечаси унингда телефон жиринглайди. "Тез райкомга етиб келинг. Бюро йиғилиши ўтказилади". Мавсум бошидан буён етиштирилган ҳосил тўғрисидаги ҳужжатларни бир уюм қилиб папкага тикасан-у, уйкунинг чаласини давом эттириш учун райкомга шошасан. Фақат, мажлис пайти хуррак отиб юбормасан бўлгани...

Шодикул раис бунақанги "югур-югур"лардан зада бўлиб, қандай йиғилиш бўлмасин, ўрнига ўринбосарини жўнатадиган бўлди. "Биров сўраса, бетиб дейсиз, тушундингизми, керак бўлса, менинг номимдан гапирасиз, тасом...". Йўқ, хайтовур ҳеч қим индамаяди. Раис қарасаки, ўринбосарнинг бўлиши жонинг хузурга экан. Энди кечалари ҳам тинч ухлайди. Нима бўлмасин, бечора ўринбосар балогардон. Мақтов эшитиб, кериллагидан ҳам у, пўстаги қоқилиб, бўйинини қисиб қоладиган ҳам у. Шундай қилиб, орадан бир йилча ўтди. Бу орада районнинг каттаси ўзгарди. Лекин тартиб ўзгармади. Уша-ўша мажлисбозлик, туни билан "сводка" бериб чиқилиш...

Нимаям бўлди-ю, ўринбосар бир мажлисга боролмаслигини айтди. "Соғлиқни авранг, соғлиқни", дея унинг елкасига беозоргина шапатайлаб йўлга чиққан раис бува райкомга етгунча тўнғиллаб, кимларнингдир "тўғрига гишт қалаб" борди. Туман марказига яқинлашганда эса, "хай, майли, янги райком бованим бир зийрат қилсақ-қилибмиз-да...", деб ўзини ўзи овутиди.

Мажлис бошланди. Янги райком анча баджаҳл экан, райоларни "обориб-обкелди". Гапира-гапира, тўсатдан Шодикул раисга "ташланиб" қолди:

-Раисингиз қани?

-Раис... мен...

-Шоди Қаҳҳоров нега хўринмайди?! Уроқлар, бюро йиғилиши сизга маймун ўйнатиши? Кеча "Сверлов"нинг раиси ўринбосарини жўнатган экан, бугун мана "Галаба"да ҳам шу аҳвол... Нега келмади раис?

"Оббо", деб ўйлади Шодикул раис пешонаси тиришиб. Ўринбосарим ўзини Шоди Қаҳҳорович, деб таништирган экан-да. Ундан қичди, мен Шодикул раис эмас, Маҳкам зампредман. Лекин...

Эртаси кунни раис райкомнинг хузурга кириб, вазиятни тушунтирди. Янги райком аввалига роса қулди, кейин... "Ўз вазифасига совуққонлик билан қарагани учун" Шодикул раисга қаттиқ хайфсан берилди.

Хасан ТОШХҲАЕВ

МАҲАЛЛА ОБОДОНЛИГИ УЧУН

АҚШнинг Ўзбекистондаги Фавкулдада мухтор элчиси Жон Хёрбст Наманган шаҳридаги "Мустақилликнинг 5 йиллиги" маҳалла фуқаролар йиғинида бўлиб, аҳолига табиий газ етказиб бериш бўйича АҚШ ҳукумати молиялаштиратган лойиҳанинг очирилиш маросимида иштирок этди.

Ушбу лойиҳа АҚШ халқаро ривожланиш агентлиги (USAID)нинг ҳамжамиятни сарфарбар этиш ва инфратузилмани яхшилаш дастури (CAIP)нинг бир қисми бўлиб, у Меҳрибонлик қорпуси томонидан Фарғона водийсида амалга оширилмоқда.

"Мустақилликнинг 5 йиллиги" маҳалласининг барпо этилганга кўп бўлгани йўқ. Яқинда бу ерга шаҳар марказидан 125 оила кўчиб чиқди. Маҳалла аҳли кейинги 4 ой ичида маҳалланинг устувор эҳтиёжларини аниқлаш, ишчи гуруҳи тузиш, газлаштириш икки босқичли лойиҳанинг биринчи босқичини лойиҳалаштириш ва амалга ошириш юзасидан CAIP билан ҳамкорликда иш олиб борди.

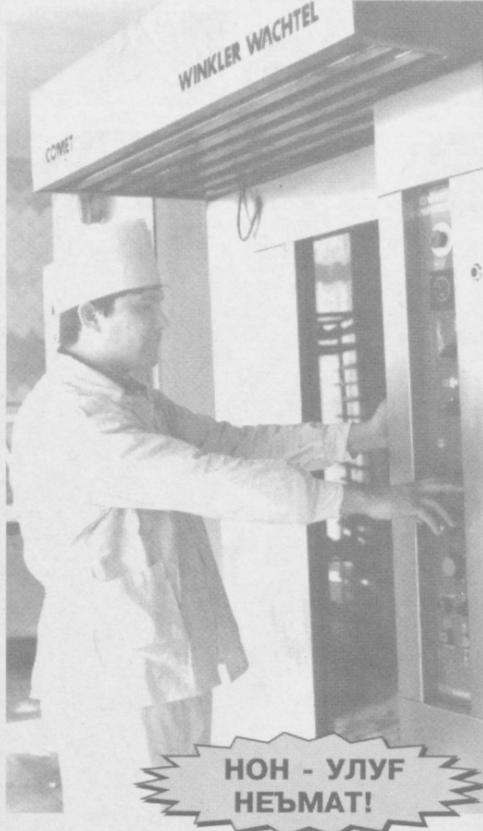
Биринчи босқич бўйича 886 метр узунликда газ қувури тортилиб, битта кўчада жойлашган уйлар асосий газ қувурига уланди. Лойиҳанинг ишкала босқичи ҳам амалга ошказ, маҳалла табиий газ билан тўлиқ таъминланади.

Бу САПнинг Наманганда ниҳоясига етказилган биринчи лойиҳасидир. "Мустақилликнинг 5 йиллиги" маҳалласидаги газ етказиб бериш бўйича бошланғич лойиҳа маҳалланинг ичимлик сув, мактаб қурилиши ва йўлларни таъмирлаш эҳтиёжини қондириш учун тақлиф қилинган бир неча лойиҳани ўз ичига олади.

Жон Хёрбст жаноблари Наманган шаҳридаги "Таянч" кредит уюшмасига ҳам таъриф буурди. АҚШ ҳукумати ҳамда Осиё Тараққиёт Банки (ОТБ) томонидан молиялаштирилган лойиҳа билан танишди. Кредит уюшмаларини омонат ва кредит хизматлари кўрсатишини қўллаб-қувватлаш АҚШнинг халқаро ривожланиш агентлиги (USAID) ва ОТБ томонидан - жаҳон кредит уюшмалари кенгаши (WOCCU) билан биргаликда амалга оширилмоқда.

Ўтган йили апрелда "Кредит уюшмалари тўғрисида"ги Қонун қабул қилинган. USAID Наманган, Самарқанд, Бухоро, Жиззах ва Навоий шаҳарларидаги кредит уюшмаларига молиявий мадад кўрсатаётди. "Таянч" кредит уюшмаси 2002 йилнинг ноябр ойида рўйхатга олинган ва ҳозирги кунда Ўзбекистондаги энг йирик кредит уюшмаларидан бири бўлиб, унинг аъзолари 1200 нафардан зиёддир. Ҳозиргача "Таянч" 13 миллион сўмдан ортиқ кредит берди ва уч миллион сўмдан зиёд омонатни қабул қилди.

"Туркистон-пресс"

НОН - УЛУФ НЕЪМАТ!

Аҳолига сифатли маҳсулот етказиб беришда Гулистон шаҳридаги "Иссиқ нон" хусусий корхонасининг алоҳида ўрни бор. Айни дамда бу ерда 18 хилдаги нон ва қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқарилмоқда.

- Нон ва қандолат маҳсулотлари сифатини янада яхшилаш асосий мақсадимиз, - дейди хусусий корхона раҳбари Бахтиёр Жабборов. - Негаки, сифатли ва арзон маҳсулотни рақобатга бардош беради. Бу эса корхонамиз фаолияти учун муҳим аҳамият касб этади.

СУРАТДА: ишчи Эльмар Аблякимов.

Илҳом ТўРАЕВ (ЎЗА) олган сурат.

МИЛЛИОНЕР БЎЛИШНИ ХОҲЛАЙСИЗМИ?

(Боши 1-бетда)

Одамлар хаёлидан ўтказётган маблағларни махсус ўлچагичда ўлчайдиган бўлсак, Швейцария банклариде сақланаётган пуллар ҳеч нарса бўлмас керак, деб ўйлайман шу тобда. Хайрият, озики кутилган дамларга ҳам етдик. Дарвоза қанотлари очилди.

Кўп ўтмай нозиккина бир қиз минбарга кўтарилди. Ҳамма беҳосдан қарсақ қалиб юборди.

-Хўш келибсиз, азиз меҳмонлар! Компаниямизнинг бўлғуси аъзолари! Мана бугун Америкада энг маълум ва машҳур компаниямизнинг Ўрта Осиё давлатларидаги филиали иш бошлаганига ҳам 5 йил тўлди. Биз бундай оз мундатдан соз фойдаланиб, "Гербалайф" маълумоти билан кўз кўриб, қулоқ эшитмаган даражада даромад қилдик. Ҳозир сўзини компаниямизнинг Ўрта Осиё филиали директори Антон Павловга берсак. Қани, мухта-ран эотни қарсақлар билан олқишлаб кутиб олайлик!

Қарсақлар зарбидан деворлар титираб кетди. Бир маҳал пақанагина, тепалак киши қулочини ёзганча, кириб келди. Бир неча бор залда ўтирганларга хурмат юзасидан таъзим бажо келтирди. Компаниясининг келажиги, бугунги ва эртаси ҳақида оғзидан бол томиб, тўлқинланиб гапирди. Рост, бундай нотикни биринчи бор кўришим. Қизлардан бири ликопчада "Гербалайф" маълумоти келтирди.

Бундай маълум жанадда ҳам топилмаслигига ҳамма иқдор бўлди.

Хуллас, гапнинг индаллоси, шу маълумоти сотиш керак экан. Чунки бу маълум озгини - семиз, семизни - озгин қиларкан. Қаранг-а, одамлар нималарни ўйлаб толишмайди?! Ўйлаб қолдим: бу дорининг шунчалик қаромати бор экан, ферма мудирларига бер. Қишдан зўрға қаёқатган молларига едирсин, зора семирдиб, гўшт маҳсулдорлигини оширсак.

Компания директори маълумдан икки чой қошиқ, э, бор-е, деб уч чой қошиқ ютиб юборди. Одамларга бу дорининг безарарлигини исботлаш ҳам керак-да. Энди томошанинг иккинчи қисми бошланди. Шу компанияда "ишлаб" даромад қилганлар гапира бошлашди.

-Бир ойда 550 минг сўм ишладим!

-Мен 800 минг!

-600... 500...

Хуллас, "миллионер"лар турнақатор бўлишди. Ҳамма хурсанд...

Биз секингина Николай Николаевичга яқинлашдик. Николай Николаевич хўш кайфиятда қарши олди. Тоғажиян юмшоқ курсиларга ўтирдик. Николай Николаевич бизнинг яшаш шароитимиз, келиб чиқишимиз, даромаднинг ҳақида савол-жавоб қилгач, яна "Гербалайф"нинг инсон ҳаётида қанчалик муҳимлиги, унинг кетидан, ҳатто ойга учиб қаср қуриш мумкинлиги тўғрисида ҳам терга ботиб

сўзлаб бера бошладим. Жияннинг паски жағи хайратдан тиззасигача тушиб кетди. Николай Николаевич пайтдан фойдаланиб, "атака"га ўтди. Шу тобда 300 АҚШ доллари тўлаб "Гербалайф"дан маълум миқдорда олиши-мизни тақлиф қилди. Жияннинг жағлари ўз ўрнига келди.

-300 доллар?! Бундай пулни қаердан топаман?

Николай Николаевич ҳам бўш келмади.

-Миллионер бўлишни истасанг, топасан-да, ука? - ўрис ўзбекча гапириб юборди-я!

Шундай қилиб, жияним вазиятни ўзича мушоада қилиб кўрди. Иккимиз ҳам то уйга боргунча лом-мим демдик. Автобусдан тушарканмиз киосқадан "Тошкент ҳафтанома"ни сотиш олдим. "Иш" деган саҳифасини очиб, жиянимга кўрсатаман.

-Жиян, хафа бўлма, мана "Тянши" деган бизнес ҳам чиқибди. Бир бориб кўраймишимиз?

-Раҳмат. Бундай пул топадан кўра, гўнг титган минг мартаба маъқул...

Бу гапларга ҳам унча кўп бўлмади. Ҳозир жияним фермерлик қилаяпти. Хали миллионер бўлмаган эса-да, ҳар қалай даромади ёмон эмас. Ҳар қал борганимда "тоға, миллионер бўлишни хоҳлайсизми", деб ҳазил қилади. Қулишамиз. Холбуки...

Шароф СУЛТОНОВ, журналист.

ЕТИ ИҚЛИМДАН БИР ШИНГИЛ

"ИЛ-86" ҲАЛОКАТИ

Маҳаллий Зоҳидон - Кермон йўналиши бўйича парвоз қилган ҳарбий самолёт Эрон жанубида ҳалокатга учрагани боис, унинг бортидаги 302 кишининг барчаси ҳалок бўлди.

IRNA агентлигининг билдиришича, Эрондаги ислом режимидаги таянчи бўлган Революцион гвардиянинг юқори мартабали вакиллари олиб кетаётган "ИЛ-86" самолёти Покистон билан чегарадош ҳудудда ерга қулаб тушган. Фожиа тафсилотларини ўрганаётган мутахассисларнинг фикрича, ҳалокатга об-ҳавонинг ёмонлиги ва қучли шамол эсанлиги сабаб бўлиши мумкин. Ҳалок бўлган 284 нафар Революцион гвардия хизматчилари ва 18 кишилик экипаж аъзоларининг яқинлари Эрон ҳукумати ўз ҳамдарлигини билдирди. Эрондаги энг сўнгги авиаҳалокат 2002 йилнинг 23 декабрида "Ан-140" Украина самолёти билан боғлиқ бўлиб, ўшанда 46 киши ҳаётдан кўз юмган эди.

ХОРИЖЛИКЛАР ИРОҚНИ ТАРК ЭТИШМОҚДА

Форс кўрфазидagi вазият кескинлиги ҳамда террор актиларининг амалга ошиши эҳтимоли ортаётганлиги боис, Буюк Британия ташқи ишлар вазирлиги Ироқда турган ўз фуқароларини дарҳол мамлакатдан чиқиб кетишларини сўраган.

Чунки Британия ҳукумати 1990-91 йиллардаги инқироз вақтида ўз фуқароларининг Ироқ томонидан гаровга олинганлигини хали эсидан чиқаргани йўқ. Шунингдек, расмий Лондон айни пайтда фуқароларига Исроил ҳамда Фаластинга бормасликларини ҳам тавсия қилган.

Бундан ташқари, бугунги ҳолатдан хавотирга тушган Россия, Таиланд, Франция, Украина, Португалия, Жанубий Корея давлатлари ҳам ўз фуқароларини Ироқдан чақириб олишмоқда.

ШВЕЙЦАРИЯ РОЗИЛИК БЕРМАДИ

Швейцария ҳукумати эҳтимолли дея айтилаётган Ироқ урушида ҳаво ҳудудларидан фойдаланиш учун сўраб мурожаат қилган АҚШнинг илтимосини рад этди.

1993 йилдан буён ўзини нейтрал, дея эълон қилган Швейцария фақат БМТ доирасида парвоз қилувчи самолётларга ўзининг ҳаво дарвозалари очилишини маълум қилган. Аммо, БМТ розилигисиз АҚШ ва унинг иттифоқчилари томонидан амалга оширилиши кутилаётган ҳарбий операциялар учун руҳсат берилмайд.

"АБУ САЙЁФ"ДА КАТТА ЙЎҚОТИШ

Филиппин ҳукуматининг билдиришича, "Абу Сайёф" террорчи ташкилати раҳбари Муҳиб Сузукан ҳалок бўлди.

Маълум бўлишича, Холо оролидаги Талипао шаҳри атрофида ҳукумат қўшинлари ва исёнчилар ўртасида бўлиб ўтган қуролли тўқнашувда Сузукан жиддий жароҳат олган, унинг одамлари ўз бошлиқларини яширишдан ва унга тиббий ёрдам кўрсатишдан. Аммо, жароҳати оғирлиги боис, у ҳаётдан кўз юмган. Ундан аввал эса Филиппин давлати Муҳиб Сузукани хибсга олишда ёрдам берган кишига 100 минг АҚШ доллари миқдорда мукофот берилишини эълон қилган эди. Ҳозир эса ҳукумат яқин кунларда Холо оролига етиб келадиган америкалик инструкторлар билан биргаликда "Абу Сайёф"нинг қолдиқларини батамом тугатиш операциясига тайёргарлик кўрмоқда.

ИНТЕРНЕТ тармоғидан олинди.

СОЛИҚЧИНИНГ ХАТОСИ

ли қилиш бўлими назорат шўъбаси инспектори Р.Йўлдошев таширф буоради. Ва шу куннинг ўзида хўжалик молиявий ҳужжатларини "кўтариб", "Тегириш натижаси бўйича ширкат хўжалигига Вазирлар Маҳкамасининг 245-сонли қарори 4-бандига асосан жўнатилган маҳсулотлар эвазига белгиланган мундатда валюта тушуimini ёки эвазига маҳсулот олиб келинишини таъминламагани учун 48000 АҚШ долларининг 30 январь 2002 йилдаги валюта курсига нисбатан эквиваленти бўйича 33 миллион 269,8 минг сўм миқдорида жарима қўллаш лозим".

Бу орадаги Наманган билан Брест орасидаги зир-зир қатнашлар, телефон кўнғироқлари, катта-кичик идораларга ёзма-оғзаки мурожаатларга тўхталадиган бўлсак, қимматли вақтин-гизини олиб қўямиз. Ва ниҳоят, Ўзбекистон ва Беларусь Республикалари ваколатли органларнинг аралашуви билан 2002 йил май ойида хўжаликка маҳсулот етказиб берилди.

"Хеч бўлмагандан кеч бўлса-да маҳсулотни олишбди-ку!" дейишга ошқманг, азиз ўқувчи. Қизиги мана энди келаяти.

Хуллас, "Шарқ юлдузи" билан "Маяк" орасида "ёзишув"лар давом этаётган, маҳсулотнинг етиб келиши кечиккандан-кечикаётган кунларнинг биринчи - 2002 йилнинг 30 январь кунини хўжаликка Косонсой туман Давлат солиқ инспекциясининг юридик шахслар тўловларининг бюджетга тушуimini назорат ва та-

амал-тақал қилиб боқиб юрган "Шарқ юлдузи"дек хўжалик учун!

Табиийки, туман Давлат солиқ идорасининг бу "хўшхабарни" хўжалик раиси Абдухалим Худойназаровни ҳам, бошқа раҳбар-мутахассисларнинг ҳам эҳсонасини чиқариб юбораёзди!

Бу содда қилиб айтганда, чумолини ариқ қазигша жалб қилгандек бир гап эди. Хўжалик шунча миқдордаги жаримани қандоқ қилиб, қачон тўлайди-ю, бу орада ширкатнинг 500 нафарга яқин аъзоларининг тирикчилиги, тақдирини не кечади?!

-Шошманглар, - дейди бу

экспорт қилаямиз. Шартномани валюта тўлови асосида эмас, бартер асосида тузганимиз. Шундай экан, солиқ инспекциясининг "валюта тушуimini келиб тушмагани учун" бизга жарима қўллаш жозимикан? Бу ҳақда ўйлаб қуришимиз, тегишли органларга мурожаат қилишимиз мумкин-ку?!

-Хе, барибир солиқчиларнинг айтгани бўлади-да! - деди фаоллардан кимдир.

-Қонун барчага баробар, - деди бунга жавобан хўжалик ҳуқуқшуноси О.Икромов, - раиснинг гапида жон бор...

Яна ёзишмалар бошланди. Олдин юқоридаги ҳар икки қарорнинг маъмул-моҳиятини эътиборга олиб, масалага адолат нуқтаи назаридан ёндашишларини сўраб туман Давлат солиқ инспекциясига мурожаат қилинди. Кейин вилоят солиқ бошқармасига... Ҳар икки идорадан ҳам икки томчи ёшдек бир хил жавоб олинди: "белгиланган жаримани қайтадан кўриб чиқишга етарлича асос йўқ!"

Охириги илинж суддан эди...

Наманган вилоят хўжалик суди раисининг ўринбосари Гулчехр Аҳмедова раислигиде ўтган ошқ суд мажлиси даъвогар Косонсой туман-

нидаги "Шарқ юлдузи" ширкат хўжалигининг жавобгар Косонсой туман Давлат солиқ инспекциясига шу инспекциянинг 2002 йил 30 январдаги далоятномаси ва 2002 йил 31 январдаги молиявий ҳазо чораларини қўллаш ҳақидаги қарорини ноқонуний деб топиш ҳақидаги даъво аризасини ҳар икки томон вакиллари иштирокатида кўриб чиқди.

Хўжалик суди икки томонлама шартномада валюта тушуimini ҳақида келишилмаганлиги, Вазирлар Маҳкамасининг 245-сонли қарориде "маҳсулот қайта киритилишини кечиктирилганлиги учун молиявий жарима қўлда тўтилмаганини" ҳамда ширкат хўжалиги республика ҳукуматининг 261-сонли қарорига асосан валюта тушуимидан овоз қилинганлиги, хўжаликнинг бартер асосида экспорт қилишига руҳсат этилганлиги боис туман Давлат солиқ инспекцияси томонидан асоссиз равишда қарор чиқарганини таъкидлади ва даъвогарнинг даъво аризасини қаноатлантириш ҳақида қарор қабул қилди.

-Рости, икки йил мобайнида хўжалик, унинг аъзолари тақдирини ўйлаб инганинг устида ётиб турдим, ҳаловат нима бўлмадим, - дейди ширкат хўжалиги раиси Абдухалим Худойназаров, - Гулчехраҳон суд қарорини ўқиганда эса кўларимдан ёш чиқиб кетди. Куёш барчага баробар бўлганидек, қонун ҳам барчага баробар эканлигига яна бир қарра имоним қомил бўлди!

Ортиқали НОМОЗОВ, "Қишлоқ ҳаёти" муҳбири.

Самарқандлик чорвадорлар кейинги йилларда орта чекиниш даврини бошдан кечириб келаятган эди.

Самарқанд ва Тойлоқ туманларида сақланиб қолган фермаларни хисобга олмасак, вилоятда тармоқ жилави қўлдан чиқиб кетганди. Бемалририд бошланган ёлпасига хусусийлаштириш, бу борада тажриба ўталмаганлиги халқ мулкига оқчуларга муносабатда бўлиши, ҳатто даҳшатли талон-тороқликларни ҳам келтириб чиқарди.

Биргина мисол, бир пайлар Булунгур тумани чўқаччилик бўйича катта саложинга эга эди. Чўқчалар сони юз мингга билан ҳисобланарди. Бу гун эса туманда бир бош ҳам чўчка йўқ. Хатоларни тузатиш ўрнига чўчка хоналарни бузиш, ўзлаштириш ҳамон давом этмоқда. Бошқа туманларда ҳам шун аҳвол.

2002 йил якуни ўнгилаш даври бошлангандан далолат бермоқда. 2001 йилда вилоятда 790167 бош қорамол, жумладан 354294 бош ситир мавжуд эди. Ўша йили 108556 тонна гўшт, 437297 тонна сут ишлаб

ОҚСАЕТТА... РАҚАМЛАР

чиқарилганди. 2002 йил сарҳисобига қўра, қорамоллар сони 803990, сиғирлар сони эса 358307 бошга етказилди. Бу бир йил ичида моллар сони 13823 бошга кўпайтиришга эришилди, демакдир. Шуниси муҳимки, вилоятда гўшт ишлаб чиқариш ҳам 108556 тоннадан 110061 тоннага, сут ишлаб чиқариш эса 437297 тоннадан 451390 тоннага оширилди. Чорва бош сони кўпайтириш ва айна маҳалда махсуддорликни оширишга эришилди вилоятда соҳа истиқболи мустақам асосларга эгаллигидан, чорвадорлар гирдобдан чиқиб олишга астойдил киришяётганидан далолат беради.

Чорвачиликнинг бошқа тармоқлари ҳам жонланаш кузатилади. Биз таққослаётган йилларда қўй-эчкилар сони 874084 бошдан 909404 бошга кўпайтирилди. Жун етиштириш 15951 центнердан 16732 центнерга етказилди. Олинган соғлом қўзларнинг ҳаммаси ўсувга қолдирилди. Бундай

қайдлар кишини қувонтиради. Эътирозимиз эса... Эътирозимиз тармоқни жадал риқовлантириш йўлида ҳамон гафлатда қолётганларнинг борлигидадир. Улар ўз нўқулликларини боисидан умумий ўсишга салбий таъсир етказмоқдалар. Энди аниқ мисолларга мурожаат қилайлик. Утган 2002 йилда қорамол сони кўпайтириш бизнес режаси Нарпай, Оқдарё, Паст Даргом, Пайариқ туманларида бажарилмади. Соғин сиғирлар сони Жомбой, Иштихон, Нарпай, Оқдарё, Паст Даргом, Пайариқ, Қўшарбот туманларида 85-99 фоизга аранг етказилди. Чўқаччиликда Оқдарё ва Нуробод 85, Қўшарбот эса 60 фоиз қўрастинга эришти. Йилқичликда ҳам режалар Жомбой, Нарпай, Нуробод, Самарқанд, Ургут, Қўшарбот туманларида оқсашлар уқувсизлиги, фаолиятини тўхтатиб қўйганлиги оқибатидир.

режалаштирилган 1204 бош ўрнига 918 бош қолган, холос. Паррандалар сонини режада белгилаганига етказ олмайган Каттақўрғон, Нарпай, Паст Даргом, Пайариқ, Қўшарбот, Ургут туманларининг оқсашлари ўлароқ вилоятда бу қўрастин 92 фоизни ташкил этмоқда. Тухум етиштириш қўрастин ҳам мутаносиб тарзда 92 фўзада қолган. Вилоятда қорамолчиликнинг оқсашганлигини тажрибали чорвадорлар, мутахассислар наслиқлик ишларининг (айрим туманларда ўз сай-ҳаракатлари билан) амалланаётганлигини ҳисобга олмасак) тамоман тўхтаб қолганлиги билан ҳам изоҳланмоқда. Моллар эритини бўзилиб, вази, махсуддорлиги пасайиб кетаётганлиги чиндан ҳам вилоят чорва-насл қорхонаси раҳбариятининг уқувсизлиги, фаолиятини тўхтатиб қўйганлиги оқибатидир.

Булуғурда 16 ҳўжалик чорвасини сақлаб турибди. Биз барча фермаларда, "Мингбулок", "Абдулла" ижара фермер ҳўжалиқларида бўлганимизда ҳам наслиқлик билан боғлиқ муаммолар ҳал этилаётганлигидан зорланишди. 135 бош ситири мавжуд бўлган "Мингбулок" чорвадорлари чорва-насл қорхонаси ҳисобига 140 минг сўм ўтказган. Бирок 2 йилдири, азот-урғу олишолмай сарсон. Товуқлардан туҳум олишда жомбойликлар барча қасбдошларни ёқа ушлаштиди. Уларнинг ҳар бир товуғи йил давомида 29 мартабада "қаққай" олди, холос. Билмадик, туя гултига бўжамни, Нарпайнинг товуқлари 47 тадан, Нурободники 66 тадан туҳумлади. Оиласини режалаштира бошлаган Самарқанд шаҳридаги товуқлар утадан ортик туҳум қўймади. Таассуфки...

ТАҲЛИЛ

Таассуфки, қолқилик ботқоғидан чиқа олмайётган чорвадорлар, паррандабоқарлар илгорлардан ибрат олишмайпти. Вилоятда тажриба мак-

таби бўла оладиган жамосалар эса талайгина. Масалан, Нуробод туманидаги "Сақоба ота" ижара ҳўжалиги мисолида фикримизни далиллаш мумкин. Тадбиркор Раймузоқ Усанов раҳбарлик қилаётган бу ҳўжаликда 2001 йилда 23674 бош қўй-эчки бор эди. Кейинги йил режаси 24500 бош бўлгани холда, туёқ сони 27901 бошга етказилди.

Пахтачи туманидаги "Карнаб ота" ширкат ҳўжалигида ҳам йилдан-йилга ўсиш кайд этилмоқда. "Самарқанд - Ломан - парранда" қўшма қорхонаси тажрибаси эса янада ибратли. Йил якунидаги қўра, "Сақоба ота"лик чорвадорлар битта "Нексиа-2", тўртта "Дамас", "Карнаб ота"лик чорвадорлар эса битта "Нексиа-2" энгил автомашинаси билан тақдирландилар.

Таҳлилимиз якунида вилоятда чорвачиликни ривожлантиришнинг табиий имкониятлари катта, чорвадорлар тажрибаси етарли эканлигини яна бир қарра таъкидлашни истардик.

Ўқтам ҚУРБОНОВ

Душанба 24

«Ўзбекистон» телеканали

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.40 «Тахлилнома»
8.40, 17.55 ТВ маркет
8.45 «Ўзбектеlevision» намойиши: «Келажак интилиб»
9.05 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
9.40 «Тўртинчи ҳокимият»
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР
10.05 «Товус малика». Бадий фильм.
11.35 Ўзбекистон телерадиокомпанияси ҳор жамосининг концерти.
12.05 «Яшиллик». Телешоу.
«Болалар сайраси»:
12.40 1. «Санат гўналарни». 2. «Олтин тоқ». Телевизион ўйин.
13.40 «Бир умр ҳамроҳим». Спорт дастури.
13.55, 15.50 ТВ анонс.
14.10 Кундузи санас: «Бор эканда, йўқ экан». Бадий фильм.
15.30 «Обод уйда пок одамлар яшайди».
15.55 «Камилла». Телесериал.
16.25 «Калб гахварни».
16.45 «Чип ва Дэйл ёрдамга ошиқди». Мультфильм.
17.25 Каратэ бўйича Ўзбекистон чемпиониати.
18.10 Мумтоз наволар.
18.25 «Мулқдор».
18.40 «Йопиқа: руҳият ва макон». Хўжатли телесериал премьераси.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 21.25 ЭЪЛОНЛАР
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эрталари.
20.15 FCN «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида)
20.30 «Ахборот».
21.05 «Солёк ва биз».
21.30 Ўзбекистон каналда илк мартаба: «Камилла». Телесериал.
22.00 «Бир жуфт қўшқ».
22.10 «Атлар сўзи-ақининг кўзи».
22.10 «Ахборот-дайжест».
23.30-23.55 Ватан тиссоллари.

Сешанба 25

«Ўзбекистон» телеканали

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35, 17.55 ТВ маркет.
9.40 Газеталар шарҳи.
9.40 «Ўзбектеlevision» намойиши: «Нукус», «Самарқанд».
9.20 «Рангин дунё».
9.40 «Мулқдор».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР
10.05 «Фарзанд - умид юлдузи».
10.25 «Мимино». Бадий фильм.
11.50 Муслик танаффус.
12.05 «Ўзбекистон - НАТО: ҳамкорликнинг янги босқичи».
12.25, 13.55, 16.20 ТВ анонс.
12.30 Мультфильмлар.
12.55 «Қишлоқ ҳақида уйлар».
13.15 «Қўнчилик қаторида».
13.35 «Оламга савҳат». Киноқўрсатув.
14.10 «Муносабат».
14.50 Кундузи санас: «Биринчи калдиром». Бадий фильм.
16.00 «Адабий жаравн».
16.25 Каратэ бўйича Ўзбекистон чемпиониати.
16.55 «Ватанимга хизмат қиламан».
18.10 «Ўзбектеlevision» намойиши: «Зумрад шаҳар Шаҳрисабз». Премьера.
18.30 «Барқамол аялдо орузи».
18.50 «Тафсилот».
19.05 «Ўзбекистон ва юнон».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 21.25 Эълонлар
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эрталари.
20.15 FCN «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида)
20.30 «Ахборот».
21.05 «Солёк ва биз».
21.30 Ўзбекистон каналда илк мартаба: «Камилла». Телесериал.
22.00 «Бир жуфт қўшқ».
22.10 «Атлар сўзи-ақининг кўзи».
22.10 «Ахборот-дайжест».
23.30-23.55 Ватан тиссоллари.

Чоршанба 26

«Ўзбекистон» телеканали

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35, 17.55 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
9.00 «Ўзбектеlevision» намойиши: «Чортқ», «Ўсимликлар дунёси».
9.20 «Симфоник мусика дунёси».
9.40 «Соғлом она - соғлом бола».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР
10.05 «Тафсилот».
12.05 «Бегоналанинг кириши мумкин эмас, мумкин». Бадий фильм.
11.35 «Солёк ва биз».
11.55, 12.45 ТВ анонс.
12.05 «Талабалик йилларим».
12.25 «Инсон ва қўн».
12.50 Ўйғун. «Парвона». Спектакль.
1-қисм.
13.50, 15.50 ТВ клип.
14.10 «Барқамол аялдо орузи».
14.30 «Остона тиллодан».
14.50 «Яши - ёмон йигитлар». Телесериал.
15.30 «Озода бўлса шаҳрини».

Пайшанба 27

«Ўзбекистон» телеканали

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35, 17.55 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
«Болалар сайраси»:
9.00 1. «Сехрли харфлар оролчаси». 2. «Кизкарчи учрашувлар».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 ЯНГИЛИКЛАР
10.05 «Мулқдор».
10.20 «Қўрастин тайёрлаш машаққатлари». Бадий фильм.
12.05 «Гўёқандлик - аср вабоси».
12.30 «Мўшук ва йўл ҳаракати». Мультфильм.
12.45, 15.55 ТВ анонс.
12.50 Ўйғун. «Парвона». Спектакль. 2-қисм.
13.50 ТВ клип.
14.10 «Оламни асранг!».
14.30 «Қўнқорлар ва аўқоллар».
15.30 «Яшиллар еди».
16.00 «Камилла». Телесериал.
«Болалар сайраси»:
16.30 1. «Болаликнинг мовий осмон». 2. «Бешбармоқ».

Жума 28

«Ўзбекистон» телеканали

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00 - 8.35 «Ахборот».
8.35, 17.55 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
«Болалар сайраси»:
9.00 1. «Юғрафия-чопамиз». 2. «Ўйла, изла, топ». Телемуносаба.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар
10.05 «Ўзбектеlevision» намойиши: «Гули».
11.10 «Инсон ва қўн».
10.40 «Қаққилмаган меҳмонлар». Бадий фильм.
12.05 Мўшук ва театр.
12.20, 13.55 ТВ анонс.
12.25 «Спорт, спорт, спорт».
12.40 «Тафаккур ва тақдир».
13.00 «Ўзбекистон: XXI аср ёшлари».
13.20 «Олам». Телесериал.
13.40 «Оламни асранг!».
14.10 «Қўнқорлар ва аўқоллар».
15.30 «Яшиллар еди».
16.00 «Камилла». Телесериал.
«Болалар сайраси»:
16.30 1. «Болаликнинг мовий осмон». 2. «Бешбармоқ».

Шанба 1

«Ўзбекистон» телеканали

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
«Болалар сайраси»:
9.00 1. «Юғрафия-чопамиз». 2. «Ўйла, изла, топ». Телемуносаба.
10.00 «Хидоят сари».
10.20 «Қўшлар ҳақида ҳақиқат». Хўжатли фильм.
11.10 «Қўлдан соғинчи». Мусикий композиция.
11.30 «Билмасасаннинг ойдаги сарғу-зашлари». Мультфильм. 2-қисм.
12.45 «Ким ҳақ?». Телевизионра.
13.30 ТВ-1 кинотеатри: «Трумен томошаси». Бадий фильм.
15.05 «Адабий жаравн».
15.25 «Санатга баҳида умр».
15.45 Болалар учун. «Фламинго».
16.05 ТВ анонс.
16.10 «Ягона оилада».
16.40 «Бахтимизга омон бўлинг».
17.00 «Спорт оламида».
18.00 ТВ клип.
18.05 «Ўзбекистон» тақдим этади: «Тандир». Хўжатли фильм премьераси.
18.15 «Рангин дунё».
18.35 «Бир қўлишайлик».
18.50 «Интеллектуал ринг». Телешоу.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 ЭЪЛОНЛАР
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эрталари.
20.15 FCN «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида)
20.30 «Ахборот».
21.05 «Обод уйда пок одамлар яшайди».
21.25 ТВ клип.
21.30 «Гал чикди». Телешоу.
22.10 «Ахборот-дайжест». Тунги егду.
22.30 «Ошиқу-бекдорлар». Бадий фильм. 1-2 қисмлар.
0.50-0.55 Ватан тиссоллари.

Якшанба 2

«Ўзбекистон» телеканали

- 6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
9.10 «Фаройит».
9.30 «Ромка, Фомка ва Арто». Мультфильм.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 Эркин ва юнон-рум кураши бўйича «Мустақиллик кубоги» халқор турнири.
13.00 «Гал чикди». Телешоу.
13.40 Муслик танаффус.
13.55, 16.55 ТВ анонс.
14.00 «Она меҳри».
14.20 «Интеллектуал ринг». Телевизион ўйини.
14.55 «Сўзишни истайман». «Айёр қаро». Мультфильмлар.
15.15 «Талабалик йилларим». «Болалар сайраси»:
15.35 1. «Ўлғайиш погоналари». 2. «Олтин тоқ». Телевизион ўйини.
16.35 «Калб гахварни».
17.00 Эркин ва юнон-рум кураши бўйича «Мустақиллик кубоги» халқор турнири.
18.30 «Тўртинчи ҳокимият».
18.45 «Оқ олтин». Телешоу.
19.15 Бир жуфт қўшқ.
19.25, 20.00, 20.25, 21.10 ЭЪЛОНЛАР
19.30 «Тахлилнома» (рус тилида)
20.05 «Ўзбекистон - Ватаним маини».
20.30 «Тахлилнома».
21.15 «Ўмирини бағишладим Сизга». Н.Абдуллаева.
«Спорт» дастури:
21.55 Эркин ва юнон - рум кураши бўйича «Мустақиллик кубоги» халқор турнири.
Якшанба кинозали:
22.55 «КиноТеатр».
23.15 «Бошлана излаб». Бадий фильм.
0.35-00.40 Ватан тиссоллари.

Ойнаи жаҳонда

«Ёшлар» телеканали

- 8.55 Қўрсатувлар дастури.
9.00 Давр тонги.
10.00 «Янги аялдо» студияси: «Катта танаффус».
10.25 «Тасвирчи» Кипс кимсаси оролда.
10.45 Муслик лаҳзалар.
10.55 ТВ-анонс.
11.00 «Давр» Ҳафта ичида.
11.30 Жаҳон жүрғофияси.
12.20 Саломатлик сирлари.
12.40 «Давр»-news.
13.00 Болалар экранни: «Болажон киз».
14.15 Жар ёқасида.
14.30 «Қўра командасининг сув ости сарғуаштилари». Телесериал.
15.20 Спорт ҳафтаномаси.
15.35 «Қароқчи қоллар». Бадий фильм.
17.00 ТВ-анонс.
17.05 Қўрсатувлар дастури.
17.10 «Янги аялдо» почтаси: «Келинг, танишайлик».
17.40 «Мульттомоша».
17.55 ТВ-анонс.
18.00 Бугуннинг ёшлари.
18.20 Қўна оханлар.
18.30 Беллида белбоғи борлар.
18.50 ТВ-анонс.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Ёшлик наволари.
19.55 «Менинг маҳаллам».
20.15 Давр-интервью.
20.30 Хозирги замон ўзбек шеъриятидан.
20.35, 21.25, 22.35 Эълонлар
20.40 «Асрга тенгдош хотиралар». Бадий фильм. 1-қисм.
21.25 Ёшлар овози.
21.45 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.40 ТВ-анонс.
22.45 «Мухаббат қаҳаси». Телесериал.
23.10 «Ноҳузур».
23.35 Давр.
23.50-23.55 Хайрли тун!

«Ёшлар» телеканали

- 8.55 Қўрсатувлар дастури.
9.00 Давр.
9.15 «Янги аялдо» почтаси, Келинг, танишайлик.
9.45 «Мульттомоша».
10.00 Қўна оханлар.
10.10 ТВ-анонс.
10.15 «Киногадир».
10.35 «2000 йилдан сўнг». Серил.
10.55 Бугуннинг ёшлари.
11.15 «Бўрилар ҳақида ҳақиқат». Хўжатли фильм.
12.05 Ёшлик овози.
12.25 «Асрга тенгдош хотиралар». Бадий фильм. 1-қисм.
13.10 Илди ва япроқ.
13.30 Интерфутбол.
15.10 Беллида белбоғи борлар.
15.30 «Қўра командасининг сув ости сарғуаштилари». Телесериал.
16.40 «Ит уқси». Телесериал.
17.05 Қўрсатувлар дастури.
17.10 «Янги аялдо» студияси: «Дунё ва болалар».
17.30 Мультфильм.
17.40 ТВ-анонс.
17.45 Солиқ ҳақида сабоқлар.
18.00 Қўна оханлар.
18.10 Минг бир маслаҳат.
18.30 Атолатгул.
18.50 ТВ-анонс.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Ёшлик наволари.
19.55 «Менинг маҳаллам».
20.15 Давр-интервью.
20.30 Хозирги замон ўзбек шеъриятидан.
20.35, 21.25, 22.35 Эълонлар
20.40 «Асрга тенгдош хотиралар». Бадий фильм. 2-қисм.
21.25 Ёшлар овози.
21.45 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.40 ТВ-анонс.
22.45 «Мухаббат қаҳаси». Телесериал.
23.10 «Ноҳузур».
23.35 Давр.
23.50-23.55 Хайрли тун!

«Ёшлар» телеканали

- 8.55 Қўрсатувлар дастури.
9.00 Давр.
9.15 «Янги аялдо» студияси: «Оқ кабутар».
9.35 «Ўйинқоқлар сирин». Мультфильм.
9.45 «2000 йилдан сўнг». Серил.
10.05 Давр-интервью.
10.20 Муслик лаҳзалар.
10.25 ТВ-анонс.
10.25 «Ит уқси». Телесериал.
10.50 Спорт-қитаси (рус тилида).
11.20 Чемпион сирлари (рус тилида).
11.40 Ёшлар овози.
12.00 «Асрга тенгдош хотиралар». Бадий фильм. 3-қисм.
12.45 Рақурс.
13.05 Интерфутбол.
13.30 Болалар экранни: «Чипполино». Мультфильм.
15.10 ТВ-анонс.
15.30 «Ахборот» ахборот агентлиги тақдим этади: «Ўзбек ипаги».
15.45 «Қўра командасининг сув ости сарғуаштилари». Телесериал.
16.35 Саломат бўлинг.
16.55 «Ит уқси». Телесериал.
17.20 Қўрсатувлар дастури.
17.25 «Янги аялдо» студияси: «Соғлом аялдо».
17.45 ТВ-анонс.
17.50 Огоҳ.
18.05 Қўна оханлар.
18.15 «Оби ҳаёт». Экологик тележурнал.
18.30 Табабат оламида.
18.50 ТВ-анонс.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Ёшлик қўшқлари.
19.55 «Хандалак»-плос.
20.00 «Давр»-нигоҳи.
20.20 «Чавандо».
20.45, 21.20, 22.35 Эълонлар
20.45 «Мистар Бин». Серил.
21.05 Кишлоқдаги тенгдошим.
21.45 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.45 «Мухаббат қаҳаси». Телесериал.
23.10 «Ёшлар» телеканалда спорт: «Ринг қироллари».
0.10 Давр.
0.25 «Везувий қўлақаси». Хўжатли фильм.
1.15-1.20 Хайрли тун!

«Ёшлар» телеканали

- 8.55 Қўрсатувлар дастури.
9.00 Давр.
9.15 «Янги аялдо» студияси: «Оқ кабутар».
9.35 «2000 йилдан сўнг». Серил.
9.55 Тафаккур ёлқилари.
10.10 Муслик лаҳзалар.
10.20 ТВ-анонс.
10.25 «Ит уқси». Телесериал.
10.50 Спорт-қитаси (рус тилида).
11.20 Чемпион сирлари (рус тилида).
11.40 Ёшлар овози.
12.00 «Асрга тенгдош хотиралар». Бадий фильм. 3-қисм.
12.45 Рақурс.
13.05 Интерфутбол.
13.30 Болалар экранни: «Чипполино». Мультфильм.
15.10 ТВ-анонс.
15.30 «Ахборот» ахборот агентлиги тақдим этади: «Ўзбек ипаги».
15.45 «Қўра командасининг сув ости сарғуаштилари». Телесериал.
16.35 Саломат бўлинг.
16.55 «Ит уқси». Телесериал.
17.20 Қўрсатувлар дастури.
17.25 «Янги аялдо» студияси: «Соғлом аялдо».
17.45 ТВ-анонс.
17.50 Огоҳ.
18.05 Қўна оханлар.
18.15 «Оби ҳаёт». Экологик тележурнал.
18.30 Табабат оламида.
18.50 ТВ-анонс.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Ёшлик қўшқлари.
19.55 «Хандалак»-плос.
20.00 «Давр»-нигоҳи.
20.20 «Чавандо».
20.45, 21.20, 22.35 Эълонлар
20.45 «Мистар Бин». Серил.
21.05 Кишлоқдаги тенгдошим.
21.45 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.45 «Мухаббат қаҳаси». Телесериал.
23.10 «Ёшлар» телеканалда спорт: «Ринг қироллари».
0.10 Давр.
0.25 «Везувий қўлақаси». Хўжатли фильм.
1.15-1.20 Хайрли тун!

«Ёшлар» телеканали

- 8.55 Қўрсатувлар дастури.
9.00 Давр.
9.15 «Янги аялдо» студияси: «У ким? Бу нима?», «Кичкинтой театри».
9.30 «Ит уқси». Телесериал.
9.55 Табабат оламида.
10.15 «Давр»-нигоҳи.
10.35 Муслик лаҳзалар.
10.45 ТВ-анонс.
10.50 «Бунёдкор» ёшлар телеклуби.
11.10 Ринг қироллари.
12.10 Огоҳ.
12.25 «Менинг қизим бор». Бадий фильм.
13.55 Қўлақасида меҳмон.
14.15 «Ёшлар» телеканалда спорт дастури: Теннис.
14.55 Оила тилими.
15.25 «Совга». Телевизион бадий фильм.
16.00 Бола тилидан.
16.30 «Мистар Бин». Серил.
17.05 Очун.
17.30 Қўрсатувлар дастури.
17.35 «Янги аялдо» студияси: «Бўш ўтирма».
18.00 Футбол плос.
18.20 Бизнес академия.
18.40 Каталог.
18.50 ТВ-анонс.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Ёшлик қўшқлари.
19.55 «Хандалак»-плос.
20.00 «Давр»-нигоҳи.
20.20 «Чавандо».
20.45, 21.20, 22.35 Эълонлар
20.45 «Мистар Бин». Серил.
21.05 Кишлоқдаги тенгдошим.
21.45 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.45 «Мухаббат қаҳаси». Телесериал.
23.10 «Ёшлар» телеканалда спорт: «Ринг қироллари».
0.10 Давр.
0.25 «Везувий қўлақаси». Хўжатли фильм.
1.15-1.20 Хайрли тун!

«Ёшлар» телеканали

- 7.55 Қўрсатувлар дастури.
8.00 Давр тонги.
9.00 «Янги аялдо» студияси: «У ким? Бу нима?», «Кичкинтой театри».
9.30 «Ит уқси». Телесериал.
9.55 Табабат оламида.
10.15 «Давр»-нигоҳи.
10.35 Муслик лаҳзалар.
10.45 ТВ-анонс.
10.50 «Бунёдкор» ёшлар телеклуби.
11.10 Ринг қироллари.
12.10 Огоҳ.
12.25 «Менинг қизим бор». Бадий фильм.
13.55 Қўлақасида меҳмон.
14.15 «Ёшлар» телеканалда спорт дастури: Теннис.
14.55 Оила тилими.
15.25 «Совга». Телевизион бадий фильм.
16.00 Бола тилидан.
16.30 «Мистар Бин». Серил.
17.05 Очун.
17.30 Қўрсатувлар дастури.
17.35 «Янги аялдо» студияси: «Бўш ўтирма

“ХАТТИ БОБУРИЙ” ЖУМБОҒИ

(Боши 1-бетда)

Шу сабабли Н.Расулзода бу тўғрида матбуотда бир неча мақолалар эълон қилганлигини билдирди. Кейинги сўхбатимизда эса у менга шундай мақолалардан бирини кўрсатди. Н.Расулзоданинг мақоласида юқорида тилга олинган Машҳаддаги мусхаф тўғрисида маълумотлар келтирилади:

Не 50. Хиндистонда Мўғулия подшоҳи Захриддин Мухаммад Бобур иктиро қилган хат билан кўчирилган мусхаф.

Тахрир вақти: ҳижрий X аср 2-ярми (мелодий XVI аср 1-ярми). Вақф қилувчи: Шох Султон Хусайн Садаввий. Варақлар сони: 265 та, ҳар саҳифа 17 сатр-дан иборат.

Захраланган Қашмир қоғозида босилган.

Демак, Бобурнинг хат иктиро қилганига ҳеч шубҳа йўқ. Буни бир қанча тарихий манбалар тасдиқлайди. Бирок, бу хатнинг шакл-шамойили, кўриниши қандай бўлган? Хаттолик санъати ривожланган ўша даврда “Хатти Бобурий”нинг насх, таълиқ, настальқил ва шикаста хатларига нисбатан қандай афзаллиги бўлган? Ёки бу хатнинг пайдо бўлиши учун бирор эҳтиёж тутилганми?

Шу каби саволларга А.Ҳабибийнинг юқорида тилга олинган мақоласидан маълум маънода жавоб топишга мумкин.

Бобур “Толунома”да “Хатти Бобурий”ни учта жойда тилга олади. Биринчиси, 1504 (911 х) йил Кобулда “Хатти Бобурий”ни иктиро қилгани; иккинчиси, 1506 (913 х) йил хиротлик олим Қоза Иштиёр билан “Хатти Бобурий” тўғрисида сўхбат; учинчиси, 1528 (935 х) йил ўғиллари Хумоюн, Комрон, Хиндол ва бошқа кишиларга совға-саломлар билан бирга “Хатти Бобурий”да битилган шөър ва китъаларнинг юбориши ҳақида гапирлади.

Лекин “Бобурнома”да “Хатти Бобурий”нинг шакли ва ёзиллиқ қоидалари тўғрисида ҳеч нарса дейилмайд.

А.Ҳабибий Бобурийлар даври муаррихлари, Хожа Низомуддин Аҳмад Херавийнинг “Табоки-ти акбарий” ҳамда Абдулқодир Бадийунининг “Мунтахаб ут таворих” асаридан Бобурнинг “Хатти Бобурий”да бир мусхаф битиб Маккам музамага юборганлиги тўғрисидаги маълумотларни келтиради.

Бундан ташқари, “Мунтахаб ут таворих” асарида Мир Абдулхай Машҳадий исми шахсининг “Хатти Бобурий”ни яхши билганлиги ҳамда тез ва чиройли ёза олганлиги тўғрисида сўз кетади.

НИМТАБАССУМ

ҚИМОРГА ТИКИЛГАН ХҲҲҲ

Рестораннинг доимий мижозларидан бири ўзига хизмат кўрсатадиган официантга хар гал мўмайгина чойчака ташлаб кетарди. Бир кун унга янги, нотаниш официант хизмат қилаётганини кўриб ажабланди ва сўради:

—Авалли йиғитча негадир кўринмай қолдингми?

—У кеча қартада сизни менга ўхшатиб қўйди.

—ХХХ

—Ҳа, келин эрининг олдига янги пиширилган товۇқни келтириб қўйди. Эр ундан бир тишлан еб кўрди ва сўради:

—Кизик, товۇқнинг ичига нимадир тикқанмисан?

—Ҳа, тикқокчийдим, қарасам, шундоғам тилқ тўла экан.

—ХХХ

—Хизматкор дастурхонга турли ичимликлар келтираркан, даврага янги кўшилган эрқакдан сўради:

—Рафикангиз нима ичишни хуш кўрайдилар?

—Менинг қонимми.

—ХХХ

—Кичкина бола такси тўхтаиб мактабга кетяпти. У орқа ўриндиқда ўзига-ўзи гапириб кетяпти:

—Агар отам ҳам, онам ҳам қўён бўлганида менам қўён бўлиб туғилардим. Агар отам ҳам, онам ҳам айиқ бўлганида менам айиқ бўлиб туғилардим. Агар отам ҳам, онам ҳам от бўлганида менам тойқон бўлиб туғилардим. Агар отам ҳам, онам ҳам...

—Кичкина йўловчининг беамани мингир-мингирлаётгани тоқати тоқ бўлган ҳайдовчи орасига ўтирилиб қичқирди:

—Ув, менга қара, агар отанг киссавур, онанг шаллақи бўлганида, сен ким бўлардинг?!

—Хмм... таксичи бўлсам керак.

—ХХХ

—Болақай онасидан сўраяпти.

—Ойи, дадамнинг сизгилари борми?

—Йўқ, нимага сўраясан.

—Анув, дадамлар-чи, бизнинг хизматкоримизга сенинг фигуранг сизгиримкиндан чиройлироқ дедилар.

—ХХХ

—Эшик кўнгириги жиринглаяпти:

—Кечирасиз, о. Асарнинг уйими?

—М-мм. Э-э-э, а? Нима дедингиз, тушунмадим?

—Рустам БЕК тайёрлади.

А.Ҳабибий фойдаланган кейинги асар Мухаммад Тохир ибн Қосимнинг (1745 йил ёзилган) “Ажойиб ут табоқот” асаридир. Муаллиф “Ажойиб ут табоқот” асарининг охириги фаслида “Хатти Бобурий”нинг 29 харфдан иборат алифбоси илова қилиб берилганини таъкидлайди (Ўзбекистонда мавжуд бўлган “Ажойиб ут табоқот” асарининг 10 дан ортиқ нусхасида бу илова йўқ. А.Ҳабибийнинг фикрича, бунга сабаб ушбу қўлёмаларнинг турли шахслар томонидан хар хил вақтда кўчирилганлигидир).

Шунингдек, мақолада “Хатти Бобурий”нинг Сирдарё бўйидаги Сийноқ шаҳри номи билан номланувчи “Сийноқий” ёзувига мансублиги борасида ҳам айрим фикр-мулоҳазалар ҳам билдирилдики, бу муаммони янада чиғаллаштиради ва бу борада ҳали анча-мунча тадқиқотлар олиб бориш лозимлигини таъкид этади.

А.Ҳабибий “Ажойиб ут табоқот”да келтирилган Бобур алифбоси 29 харфдан иборатлиги ва унда форс тилидаги пе; чим; же; гоф харфлари йўқлигини инобатга олиб, бу алифбо фақат арабча матнлар хусусан Қуръонни кўчириш учунгина ишлатилган деган хулосага келади.

Мақола сўнггида А.Ҳабибий ҳам Машҳаддаги Қуръон нусхасини тилга олиб, уни “Хатти Бобурий”да ёзилган деган фикрларга шубҳа билан қарашини билдирди. Унинг фикрича, ушбу мусхаф ва “Ажойиб ут табоқот”да келтирилган “Хатти Бобурий” алифбоси сира ҳам бир-бирига ўхшамайди. Шу сабабли Қуръон кўчирилган ёзуви “Нотаниш хат” деб атаиди. У эфирининг исботи учун эса А.Ҳабибий арабий, хатти Бобурий ва Машҳаддаги Қуръон (мусхаф) алифбоси таққосланган жадвални илова қилади. Жадвал эса Мусхафнинг Машҳад нусхаси ва “Хатти Бобурий” орасида катта тафовут борлигини кўрсатиб турибди. Демак, ҳали бу муаммога нукта қўйилгани йўқ.

Ўқтам СУЛТОНОВ, ЎзМУ тарих факультети II курс магистранти.

БЎЛАЖАК ЧЕМПИОНЛАР

Б.АКРАМОВ олган сурат.

(Боши 1-бетда)

Фарқварларнинг ягона кўз қорачиғи ҳам шу кичкинтой эди.

—Ох, хонум, — дедди Гидеон инглизчада гализроқ талаффуз билан, — бизга бу болачани Худонинг ўзи юборди. Олтин Бошчанининг борлиги қандай яхши-я!

Ошпазнинг самими эътирофи хонининг унга нисбатан эътимодини янада оширди.

Гидеон бир неча йилдан бери фермада ишлаб келарди, унинг ахлу аёли бундан бир неча юз миш узоқликдаги занжирлар яшайдиган қишлоқда турарди. Шундай бўлса-да, у хўжайинларидан бирор марта ўз қишлоғига бориб яшашига рухсат сўрамастди.

Баъзи-баъзида буталар орасидан Тедди билан тенгдоши занжи болақай мўраб келарди. У хар доим оқ танли боланинг тилларанг сочларига, кўм-кўк кўзларига ҳайрат билан тикиларди. Улар юз-юз-юз келганда бир-бирларига узок қадалиб қолишар, бир гал Тедди болаларча қизқиши билан боланинг қоп-қора ёноқлари, сочларини ушлаб кўранди.

Уларни четдаб кузатиб турган Гидеон ҳаёланглик билан бош чайқади.

—Ох, хонум, буларнинг бири катта бўлса хўжайин бўлади, иккинчиси эса оддий хизматкор.

—Ҳа, Гидеон, менам шунини уйлапман, — дея хўрсиниб қўйди аёл.

—Худонинг иродаси шу, — ўша оҳангда сўз қотди Гидеон. (У ёшлиғида диний мактабда тарбияланган эди).

Фарқварлар жуда художўй кишилар бўлгани учун муштарак эътиқод хизматкорни хожалари билан яқинлаштириб турарди.

Тедди олтига қадам қўйганида унга самжат олиб беришди. У теда хайдашнинг ўрганиб олди, самжотка учин унга жуда ёқиб тушди. У кун буйи ферма худудида, гулзорлар атрофида айланиб юрар, қоқоғал юрган товўқларни-ю, ақиллаётган итларни тикириятиб қувар ва ошхона эшиги олдига кескин бурилиш ясаб тўхтади-да:

—Гидеон, қара менга! — деб кичкирарди.

Ошпаз уни кулимсираб қарши олиб дедди:

—Зўр, Олтин Бош, зўр! Гидеоннинг ферма қўйларини боқиб юрадиган ўғилчиси бир гал атайин Теддининг самжотини кўриш учун келди. У хўжайиннинг боласига яқинлашишга ҳам ҳадисираб турганда, Тедди ўзи унинг устига бостириб борди:

—Кораялоқ, — кичкирди у, — йўлдан қоч деялман!

У қора танли боланинг атрофида доира ясаб айлана бошлаганда, болақай кўрқанидан ўзини буталар орасига урди.

—Нега уни кўрқитдинг, — сўради гамгин ва ранжиган оҳангда Гидеон.

—Ахир, у қора танли бола-да, — илжайганича жавоб қайтарди Тедди.

Гидеон индамай нари кетди, Тедди ҳам тумшайиб қолди. Шартта уйга кирди, бир дона альпсини олди.

—Бу сенга.

Болақай кечирим сўраш учун ўзини мажбурлабдики, бирок у қадрдон дўстнинг аразлигини ҳам истамасди. Ошпаз хўрсинибгина альпсинини қўлга олди.

—Кўп ўтмай сен мактабга борасан, Олтин Бош, катта йигит бўласан, — деди у йўнча қиёфада ва бош чайқади, — умримиз мана шундай ўтаверди.

У болақайнинг муомаласидан ранжиб эмас, у билан орасидаги тафовутни тегар хис қилиб, тақдирга тан берганча хаёлга чўмиб ўтирарди.

Тедди ҳали мурғаклик чоғида Гидеоннинг қўйнида унга маъсум тикилиб ўтирар, ошпазнинг элласига миниб йўрттирар, уларнинг ўйларини соатлаб давом этарди. Энди эса Гидеон оқ танли болага қинроқ туришга ҳам ботинолмай бошлаган. У болага нисбатан аввалгидек хушмуомала бўлса-да, Тедди нимадандир ранжиб лабини чўнатира бошлаганда, Гидеон унинг қойида гунохорона бош эгарди. Болақай бундай илтифот қаршисига ўзини анча улғайгандай хис этар, Гидеонга муносабати ҳам ҳиддий ва расмий тус ола бошларди. Баъзида ошхонага кириб қолганда хизматкор ҳаммиса ўзига бўйсунини мумкинлигини ич-ичидан англаб етган болақай, оқ танли соҳибнинг гапириб оҳангда Гидеонга топшириқлар ҳам берарди.

Бирок кунларнинг бирида Тедди кафти билан кўзларини бекитганча, ошхонага чиқиб, югуриб кирди. Гидеон унга кўзи тушиши билан қайноқ шўрва тўла қозонни тушириб юборди-ю, болақай томонга отилди. Куч билан боланинг қовқоқларига ёпишган қафтларини паства туширди-ю:

—Илон! — дея бақириб юборди.

Тедди одатдагидек самжотига ферма худудида айланиб юрди, бостирма ёнида нафасини ростлаб олиш учун

тўхта-ганда бўғотга чирмағил чиқибдан захарли чўл илони боланинг қўзини мўлжалла олиб захар пурқанган эди.

Шовқини эшитиб Фарқвар хоним ҳам қичиб келди.

—Болам кўр бўлиб қолади, — дея ўқириб юборди аёл ҳамон бетоқат чинқираётган Теддини бағрига босиб, — кўр бўлиб қолади, Гидеон!

Боланинг кўзлари мушт катталигида шишиб қичқанди. Яна ярим соат ўтмай унинг кўзлари кўрмай қолиши тайин эди.

—Тенгнинг, хонум, мен ҳэзир дори опкелеман, — кичкирди Гидеон ва ошхонадан отилиб, буталар орасида кўздан йўқолди.

Фарқвар хоним болани уйга олиб кириб унинг кўзларини уюди. У хатто Гидеоннинг нима деб кетганини ҳам эшитмай қолган. Унинг қўраётган чоралари фойда бермаган, она, саҳро илонининг захаридан кўр бўлиб қолган маҳаллий занжирлар ўзи кўзи билан кўрганни эслади-ю, дахшатга тушди. Бир пайтлар бундай вазиятда аллақандай маҳаллий гиёҳларига фойда бериши мумкинлиги ҳақидаги гап-сўзлар

БОЙЛИК ВАСВАСАСИ

...Синф раҳбари Анварнинг баъзан икки-уч куллаб мактабга келмаётганини, юриш-туриш, ўқишида ҳам ўзгариш содир бўлаётганини пайқаб, унинг уйига борди. Эшик берк экан, кўни-қўшилардан сўраб-сўриштирди.

Маълум бўлишича, Анварнинг онаси дурустгина иш жойини ташлаб ўзини тижоратта урибди. Дастлаб ўргут бозорига катнабди. Қўли оғир эми сармома кўрган, бизнес қилгани Бухоридан Россияга тез-тез жўнай бошлади. Муаллима Анварнинг отасиз ўсганини биларди, шу боис уйда ёлғиз қолаётган 14 ёшли ўспирин тақдирини уйлаб баттар хавотирга тушди.

Ният, Анварнинг онаси вабтадаги сафардан қайтганини эшитиб, яна унинг уйига борди. Сўхбат қисқа, бироз совуқроқ кенди. “Бола меники, сиз менга ўргатайми қўя қолинг. Ўқиган, ишлаганлар хўлини кўриб турибман”, дея одмигина кийилган муаллиманинг ўзига шама қилди аёл.

Кўнлар ўтди. Ойлар ўтди. Тенг-қурлари бир кун мактабга совуқ хабар олиб келишди: Анвар майда-юрайлик содир этиб, қўлга тушибди. Хуллас, оғилда қаровсиз қолган, катта ҳаёт бўсағасида турган ўспирин “ўғри” деган муҳим ном орттирди. Онанинг ўз бурчинини унутгани, қаноатсизлиги эрта-индан воғга этиб, эл-қўри қорига ярайдиган бир ўғлоннинг шайъига доғ туширди.

“Бола бугдой соғиналган ер ёки ёзилган оқ қороз бўлиб, қандай уруғ сочилиб бўлса шун-дай ҳосил берар, қандай ёзилган бўлса шундай ўқилар”, деб ёзганди зуқо олим Ризоуддин ибн Фахриддин. Боласи тақдирини — оқ қорозда турган қора битикларни ўқиб, тижоратчи онанинг виждони энди қийналармикан?!

Баъзи аёлларимизнинг савдогарлик қиламан, деб уйлари-дан икки-уч ойлаб узоққа кетишлари бизнинг азалий одатларимизга хилофдир, — дейди Бухоро туманидаги О.Убайдов номилик ширкат ҳужалиғида яшовчи оқсоқоллардан бири А.Ҳайруллаев.

—Рўзғориди аёли лоқал бир кун бўлмаган эркак қалавасининг учини йўқотиб қўяди. Болалар тарбиясини-ку йўқотмай қўя қолай.

Савдо-сотик ҳавасига берилган аёллардан бирининг бошига фожиа тушди. Дастлаб хориқга уч ой кетиб, қишлоғига қайтган аёл қўлига тушган мўмай фойдани кўриб тинчтини батамом йўқотди. Қаноатсизлик ёмон экан. Сирасини айтганда, оила-сининг бирор нарсадан каму кўсти йўқ. Турмуш ўртонининг гулдай ҳўнари буш эди. Хуллас, аёл яна сафарга отланди. Уйда қили қизу ўйил, ота қолди. Со-вуқ кечаларнинг бирида гафлат гафд берди чоғи, печининг ҳаддан ташқари қизиб кетиши оқибатида газдан захарланиб

кат талаффузида юритилиб келмоқда.

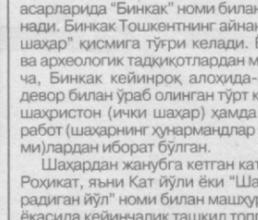
Шаҳарнинг шимоллий дарвозаси олдига қадимдан бозор бўлиб, у Жўбба деб аталган. Бизнинг давримизгача у Эскиқўва талаффузида этиб келган. Эски Жўвадан шимолроқда жойлашган Сағбон маҳалласининг асли номи “Сўқбон”, яъни “бозор қоровули” маъносини аналтатган. Чунки даштдан ҳайдаб келинган қўйлар, қорамол ва йилқиларни қўриқлаган кишилар шу маҳаллада яшаган.

XIII асрда Тошкент қалъаси ички ва ташқи шаҳардан иборат бўлиб, атрофи бир неча қатор мудофиа девори билан ўраб олинди. Шаҳарда қулоччилик, ўқ-ёй, газлама, чарм маҳсулотлари ишлаб чиқариш ривожланди.

1865 йилда Тошкент Россия томонидан босиб олинган, Анҳор каналининг сўли соҳили бўйлаб янги шаҳар қад кўтарди. Пахта тозалаш, ёғ заводлари, темир йўл устaxonалари бунёд этилди.

Бугунги кунда ҳам Ватанимиз юраги бўлган Тошкент Шарқнинг энг гузал шаҳарларидан бири бўлиб турибди.

Хонбиби МАҲАМОВА тайёрлади.

БИЛАСИЗМИ?

Ташкент — Марказий Осиёдаги энг қадимий шаҳарлардан бири. Археологик изланишлар орқали маълум бўлишича, у 2000 йилдан ошикроқ тарихга эга. Даставвал Тошкент Салор ва Жун ариқ бўйида вужудга келган.

Бу ерда дехқончилик ва чорвачилик ривожланган. Қадимда Тошкент атрофи баланд ва қалин девор билан ўралган қўрган шаклидаги кичкина шаҳарча бўлиб, “Чоч” деб юритилган. Араблар уни “Шош” ҳамда “мадина аш-Шош” номлари билан аташган. XI асрдан бошлаб у Тошкент деб юритилиб бошлаган. Тошкент араб географлари асарларида “Бинкак” номи билан ҳам тилга олинди. Бинкак Тошкентнинг айнан ҳозирги “Эски шаҳар” қисмига тўғри келади. Ёзма манбалар ва археологик тадқиқотлардан маълум бўлишича, Бинкак кейинроқ алоҳида-алоҳида қалин девор билан ўраб олинган тўрт қисм: арқ(ўрда), шаҳристон (ички шаҳар) ҳамда ички ва ташқи работ (шаҳарнинг ҳўнармандлар яшайдиган қисми)лардан иборат бўлган.

Шаҳардан жанубга кетган катта қаровон йўли Роҳикат, яъни Кат йўли ёки “Шаҳарга олиб борилган йўл” номи билан машҳур бўлган. Бу йўл ёқасида кейинчалик ташқил топган маҳалла Ра-

қулониға қалинганди. Шу боис, сабр-сизлик билан Гидеоннинг қайтишини кута бошларди. У хануз чирчиллаётган жигарпорасини бағрига босиб, бутазорча ўтар-ўтмас оёғини қўлига олиб югуриб келаятган Гидеонни кўриб қолди. У қўлига аллақандай ўсимликни чағнал-лаб келарди.

—Кўрқманг, хонум, — пишиқди на-фаси оғзига тикилиб ошпаз, — мана бу Олтин бошнинг қўзини тўзатади.

У гиёҳнинг бағрлари ва поёсини юлиб ташлаб гўштдо оқ илдизини-нига қолдирди. Уни ҳатто ювмасдан оғзи-га солиб чайнай бошлади. Кейин болани хонининг қўлидан олиб, тиззаларга орасига ўтқазди. У бошмалдоғини боланинг кўзларига шундай босдики, — Тедди орқининг кучайганидан баттар додлаб юборди.

—Гидеон, боланини қийнама, — дея унинг хатти-харақатларига эътироз бил-дира бошлади аёл. Бирок, Гидеон унга эътибор ҳам бермади. У чирчиллаб йў-ғлаётган боланинг шишиб кетган қовқоқларини йириб, аранг очди-да, бор кучи билан унинг иккала кўзига ҳам навбатма-навбат туғурди. Кейин болани кўтариб, онасига узатди.

—Хозир ҳаммаси ўтди кетди. Мисси Фарқвар ҳамон йиллар, Гидеонга ташаккур билдиришини хаёлига ҳам келтирмасди. Чунки у ўғлининг кўра бошлашига ишонмасди. Икки соатлар-да шил қайтиб келди. Тедди ҳам ав-валгидек кўра бошлади, бирок оғриқ хали таъмоман босилмаганди.

—Эр-хотин Фарқвар ошхонага ки-риб, Гидеонга чўқур миннатдорчилик билдиришди. Улар хизматкорнинг бу яхшилигини қандай қайтаришини би-лишмасди. Ошпазга, унинг хотини ва болаларига қумматбахр совға-саломлар берилди. Бирок улар бу туғулган Ги-деоннинг яхшилиги учун эваз бўлол-маслигини тушунишмасди.

—Гидеон, сени бизга худонинг ўзи юборган экан, — деди Фарқвар хоним.

—Ҳа, хонум, буюм худонинг иродаси, — жавоб қайтарди Гидеон.

Рус тилидан Рустам ЖАББОРОВ таржимаси. (Давоми келгуси сонда)

ТУРМУШ

лаев. — Рўзғориди аёли лоқал бир кун бўлмаган эркак қалавасининг учини йўқотиб қўяди. Болалар тарбиясини-ку йўқотмай қўя қолай.

Савдо-сотик ҳавасига берилган аёллардан бирининг бошига фожиа тушди. Дастлаб хориқга уч ой кетиб, қишлоғига қайтган аёл қўлига тушган мўмай фойдани кўриб тинчтини батамом йўқотди. Қаноатсизлик ёмон экан. Сирасини айтганда, оила-сининг бирор нарсадан каму кўсти йўқ. Турмуш ўртонининг гулдай ҳўнари буш эди. Хуллас, аёл яна сафарга отланди. Уйда қили қизу ўйил, ота қолди. Со-вуқ кечаларнинг бирида гафлат гафд берди чоғи, печининг ҳаддан ташқари қизиб кетиши оқибатида газдан захарланиб

кат талаффузида юритилиб келмоқда.

Шаҳарнинг шимоллий дарвозаси олдига қадимдан бозор бўлиб, у Жўбба деб аталган. Бизнинг давримизгача у Эскиқўва талаффузида этиб келган. Эски Жўвадан шимолроқда жойлашган Сағбон маҳалласининг асли номи “Сўқбон”, яъни “бозор қоровули” маъносини аналтатган. Чунки даштдан ҳайдаб келинган қўйлар, қорамол ва йилқиларни қўриқлаган кишилар шу маҳаллада яшаган.

XIII асрда Тошкент қалъаси ички ва ташқи шаҳардан иборат бўлиб, атрофи бир неча қатор мудофиа девори билан ўраб олинди. Шаҳарда қулоччилик, ўқ-ёй, газлама, чарм маҳсулотлари ишлаб чиқариш ривожланди.